

Ўзбекистон

адабиёти ва санъати

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ

Haftalik gazeta • 1956-yil 4-yanvardan chiqa boshlagan • 2001-yil, 13-iyul • N28 (3617)

ЁШ ИЖОДКОРЛАР АНЖУМАНИ

Буюк адид Абдулхамид Чүлпон "Адабиёт яшаса миллат яшар" деганида канчалар ҳак эди. Дарҳакат, шундай. Бадий адабиёт — миллий тараққиёт кўғуси. Айни пайдада халқин дунё мисқидат таҳитадиган, тафакур даражасини белгилайдиган муҳим восита ҳамдир.

Истиқолол қалам ахлига кўп имкониятларни ҳади этиди. Ва шу асномда хилма-хил усулларда шеърий, насрар, драматик асарлар битидиган ёш ижодкорлар сафи тобора кенгайди.

Бугун Жиззахнинг сўлим "Сангзор" масканда ёш ижодкорларнинг анъанавий семинар-кенгаши ўзишини бош-

лади. Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раисининг биринчи ўринбосари ёзувчи Йўлдош Сулаймон бу ҳақда сўз юртиб, "Навбатдаги анжуманимиз янги асрнинг иллида, Истиклолимизнинг 10 йиллиги арафасида ўттаётлиги рамзий маъна гэга, — деди у. — Зотан, қалам ахли ҳалқ олдида ҳамиша қарздордир. Мустакиликка нашидасини, замуку шукухини ўз асарларида акс этитиш ёш ижодкорларнинг ҳам қалб амрига алланган".

Жиззах вилояти ҳокимилиги мана беш йилдир, ёш шоиляр, носирлар, драматурглар семинарни ўтказишга бош-қоч бўлмоқда. Шу

двар мобайнида Уйғун Рӯзиев, Гулжамол Аскарова, Мухтар Тожиматова, Бобур Бобомурод, Нодир Жонузок каби ўнлаш ёш ижодкорлар кашф этилди.

Навбатдаги семинарда республикамизнинг барча визоятларидан эллик нафардан зиёд қаламашлар қатнашадилар. Уларнинг асарлари назм, наср, драматургия шўйбаларнида баҳоланди. Ижобий баҳоланган асарлар эса вактинашарларда чоп қилишига тавсия этилди. Хуллас, мазкур анжуман ёшлар учун ўзига хос кўрик вазифасини бажаради.

Ойдин Ҳожиева,
Ўзбекистон ҳалқ шоири

ОЗОД СЎЗ ЁЛКИНЛАРИ

Ўзбекистон мустақиллигининг
10 йиллигига багишлайман.

Мен тинч оқар дарё эдим.

Вазмин эдим, сокин эдим.
Парвоси йўқ, дунё эдим.

Тупроқдаги олтин эдим.

Бу озодлик дарахтидир,
Илдизлари жонга тулаш,
Хар нафаси фараҳлидир
Ушалган армонга тулаш.

Намозшомгулдай очилиб,
Район каби хушбуйланшиб,
Туйхон юлдуздан сочилиб,
Мен шам тилига айланни.

Бир меваси — эрку гурур,
Бир меваси — маним шоним.
Бир меваси — қадру сурур,
Бир меваси — пок имоним.

Қоғозга сир тўқдим фақат,
Қўнглимини айтдим жимигина.
Янги иморат бекирим, айни
замонда ҳашаматли мезмурий киёфаси билан
ажralиб туради. Энг муҳими, ҳаҷон андозалари
мос бу консерватория биноси ўз кўлами билан
МДҲда ягона хисобланади.

Янги бинонинг ўзига хосликлари, курилишнинг буғуни киёфаси ҳақида консерватория ректори, Ўзбекистон Республикаси санъат арбоби Раъсан ЮНІСОС շундай хикоя киласди:

— Ҳозир бинони пардозлаш ишлари якунланыш арафасида. Айни пайдада концерт заллари жойлашадиган кисм ҳам жадал суръатда курилмоқда. Үнда тўртта концерт зали, музика театру-студиясига қарашли аудитория ва машҳор ҳоналари; миллий музика колгулари музейи жойлашади.

Президентимиз Ислом Каримов курилиш ишлари билан яқиндан танишган чогида бинони безаш, залларнинг акустик хусусиятлари, органни ўнатиш бўйича кимматли маслаҳатлар бердилар. Шу ассада консерватория биноси кўркемлида тенги йўқ, санъат саройи даражасидаги нафис ва бекирим киёфа касб ашетди. Оразуаримиз рўёбига чиқаётгандан куновинимиз чексиз.

Дарҳакат, "Туронмарказкурилиш", "Тошмуҳандисликурилиш" ва 159-курилиш трестлари бунёдкорларни астойдил тер тўкмоқдалар. Зеро, республикалигининг барча санъат муҳисларни курсанд бўлудиган кун якин.

Г.УМАРОВА

ДУНЁДАН БОҲАБАР БЎЛСАК...

"Илм — ақд чироги" деди ҳалқимиз. Илмли бўлиши, ақлини ҳархашлаш, турли-туман янгиликлардан боҳабар бўлишига не етсин.

Мен вақти матбуотни узлуксиз ўқиб бориша ҳаракат киламан. Яқинда "Аргументы и факты" газетасида американ олим Майкл Харт жаҳонга машҳур тарихий шахслардан 100 нафари ҳақида алоҳида китоб ёзганини билди олдим. Китобда ислом динининг асосчиси, пайгамбаримиз Муҳаммад саллалоҳи алайху вассаллам дунёдаги энг машҳур шахс, деб тан олинган. Бу мени жуда қуонтириди.

Ўйлайманки, шу ва шунгич ўшаш мавзумотлардан хабардор бўлганим — бу менинг ютуғим ва бойлигим.

Барча ҳамортларимизни нашр этилётган китоб, журнал ва газеталарни ўқиб бориша даъват этаман. Негаки, дунёдан хабардор бўлиб боринган сари дунёкашинг ҳам кенгаяверади.

Мажид САМАДОВ,
руш ва меҳнат фарҳиёси

Шўролар салтанати парчаланган, кўпгина худудларда нотинчик рўй бериб турганда, бизнинг мамлакатимизда тинч курилиш ишлари мутасис давом этиёт. Бу сайдарахат шаҳарсозлик тарзида намобиё бўлаётгани ва бу тадбирларни буюк боболаримиз хотираси билан болганиниги бизни дил-дилдан қоноатлантиради. Бундай сайдарахатлар Навоий шаҳрида алоҳида бир шаку шамойлияга эга. Чунки Навоий кўпмиллатли шаҳар ва бу шаҳарниң буюк бобомиси номи билан аталишида теран бир хикмат бор. Шуни алоҳида ётироғи этишимиз зарурки, Алишер Навоий ижодида, давримиз истилохини кўплайдиган бўлсаб, байналмиллик оҳанглари етакчи хусусиятга эгадир:

Навоий турларнинг тиркини тутса ажаб
эмас

Анга бир тур-
кман маҳваш
фами маҳкам
дўлашибдири

ёки:
Мен тилай
мехру бу кун шоҳ
тилаб наслу насаб

Манго лўли
била хинду анга
кўнгироту қиёт.

ёхуд:

Олам аҳли, би-
лингизким иш
эмас душманинг

Ёр ўлинг бир
бирингизгаким
эрор ёрлиг иш.

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари
фикримизнинг
яққи далилидир.
Шеръни султонин
меросидан бундай шоҳ байтари
келтириш мум-
киндики, гарчи ҳаммамизга
маълум бўлса

каби мисралари

Тонг пайтида еру кўй бехад жозибали кўринали. Бегубор, тиник хавода кўзлар равшан тортади, нафас олиш ёнгил тулояди.

Истиқлол арафасида биз бошдан кечирган улан воқеалар менинг хотираидан тонг манзаралари каби ёркін шаклларда гавдадана-

ди.

Истиқлол тонгидан олдинги зулматли пайт-ларда «Пахта иши», «Ўзбек иши» деган кўргуликлар, Фарғона сақъонда маҳфий кучлар томонидан уошибирлган миллӣ низолар халикимизни жуда оғир ахволга солиб кўйган эди.

Халқ учун жон кўйдирган миллӣ кадрларининг кўпичлиги байдон қилинди, ишдан четатилган, бир кисми ноҳақ камалган, марказдан келган «десантчилар» республикага амалда ўхжа-йин бўлиб олган эди. Номигагина биринчи раҳбарлар деб аталаған И.Усмонхўяев ва Р.Нишоновлар янги мустамлакачиларга сўзсиз ишот этар әдилар.

Шу шароитда халқ иродасига суюниб мустакил иш олиб бора оладиган кучли ва шижкотли раҳбарга этижёк кун сайн ортиб бораради.

Ислом Абдуганиевич Каримов бутун халикимиз энди демократик йўл билан сийланган ўз Президентига эга бўлганилиги — ўзбекистоннинг давлат мустакиллиги сарни муроди.

Биринчи навбатда миллӣ низоларни барташар килишга кириши, аввало мамлакатда тиличик ўрнатди. Шундан сўнг маҳфий иш юритган бузгунчи кучлар миллӣ низолар ёнинини Тошкент вилоятида. Бўка ва Паркент туманларида қайтадан аланг олдирмоқчи бўлди.

Паркент воқеалари бўйича тузилган комиссияда ишлаган кезларидан Бўкада бошланган бу воқеаларни бошдан кечирган олдамлар менга ёркин бир лавҳани айтиб беришган эди.

Бўкада ёлғон миши-мишилардан жунбушига келган беҳисоб оломон ўзикитини бошламоқчи бўлиб, бакир-чакир килиб турган экан. Ислом Абдуганиевич шу оломон орасига дадил кириб боради. Отиқ турган бир раис хурмат билдириб, эгардан тушади. Оломон очик ва текис ўйиглардан кириб турган экан. Хаммамни кўриб турбий сўзлашиш учун Юртошимиз отга мидилади.

Оломонни тинчишишга уринаётган милиция ходимининг қўлида овозни баландлаби бераидаган мегафони кўлга оладилар ва оломони муроҳа килидилар. Бу миллӣ низни кўрламайдиган бахил кучларнинг кутуси эканлигини айтидилар. Беносита мулоқот ва савол-хавоб одамлар хакиқатнинг тагига этиб тинчигуна давом этади. Шу тарзда конли бир фожеанинг олди олиниди.

Республикамида раҳбарни маҳниндай давораклик ва фидойлик билан иш олиб бораётганини билганимиз сари, биз, ижодкор эйлини тинчилик да баркарорлик ўйлуда нима-ики кўлимилик да келса килишга интилардик.

Тинчилик ва баркарорлик эса бизнинг карамлидик кутилиб, мустакилликка эришишимиш учун биринчи навбатда зарур бўлган неъматлар эди.

Тўйсунчини йилда хали СССР бор эди, мус-табид коммунистик хокимият республика раҳбарларини ҳам, виляят раҳбарларини ҳам марказнома, политехнико, тиббий таҳсилотнида шундай ташкилни ўз ишларди. Бу қараш ахводдан кутилишнинг энг тўғри йўли — узокдаги по-литбюроға бўйсундаган партийнинг хокимият тизимида республика хаклининг хоҳиш-иродасини ифода этадиган демократик парламент тизимида ўтиш эди.

Барча виляятлардан сайланиб 1990 йилнинг март ойида ўзларини биринчи сессия-ларига ўйғирган депутатлар «Ўзбекистон дебатларлари» деган ном олидилар.

Аввали йилларда ноҳақ жарб кўрган кўпинга зиёллар катарида мен ҳам ҳалқ де-путати бўлди сайландид.

Буриungi депутатлардан фарқли раввиша ўзбекистон ҳалқ дипутатларига ўз сессияларда давлат бошлигини сийлаш хукуки берилди.

Республикага раҳбар танлаш ваколати со-бик итифоқ компартияси марказкоми ва по-литбюроғи иктиридан олинниб, ўзбекистон парламенти иктирига берилиши Ислом Ка-римов раҳбарлигидан амалга оширилган энг му-

хим тарихий бурилишлардан бири бўлди. Бу бурилиши, янги замон руҳини тушунмаган ёки шахсий гараслар сабаби унга ҳарши чиққан депутатлар ҳам бор эди.

Лекин биз, кўпичлик халқ ноиблари, хозирги вазиятда энг тўғри йўл шу эканини астойдил сезиз турардик.

Мен Ислом Абдуганиевич Каримов номозо-дини президентликка кўрсатиш насиб этган ўша кунларни ҳажон билан эслайман.

Сессия минбаради тириб, ватанимиз ўзбекистонни жаҳоннинг тўлкини уммонларидан сизб бораётган уланк бир кемага ўхшатганимда, бу кемани улуғ мақсадларга етказиб бора оладиган энг истебодли ва таҳриබарли дарга Ислом Каримов бўлишини айтганимда кўпичлик депутатлар бу ганини қарсак чалиб маъкуллалаганла-ри умр-бод эсмидан чикмайди.

Албатта, орадан бир-ирик йил ўтиб, Ислом Каримов мубоилик асосидан ўтган уммухалъий саводида ҳам худди шундай аксарият овогза саводор бўлди.

Халқимиз энди демократик йўл билан сийланган ўз Президентига эга бўлганилиги — ўзбекистоннинг давлат мустакиллиги сарни муроди.

Хамдистондан қайтиб кетадиган кунимиз эртабабизни диломидизига эришиш эди.

Ойдин ҲОЖИЕВА,
Ўзбекистон халқ шоири

ОЗОД СУЗ ЁЛКИНАРИ

**Ўзбекистон мустақиллигининг
10 йиллигига бағышшайман.**

Боши 1-бетда

Бул дарахтнинг шохларида
Кумри бўлиб сайрап Чўлпон
Анинг гўзал оҳларидан
Ўйғок яшар ўзбекистон.

Эди чақмоқ бўлодирман,
Тўмарисга дўнодирман,
Тўғонлари, шиддати зўр
Дарёларга энодурман.

Ҳақнинг толе узугида
Асили ёқут кўзни топдим.
Она халқим ёзуғида
Озодликдай сўзни топдим.

Озод болам, кавушчангта –
Гулхайрлар солиб кўяй.
Камалакдай турфа рангда
Кўзмунҷоқлар илиб кўяй!

Ўнга кирса болжони,
Кучга тўлар онажони.
Қадамларинг шахдамона,
Эй, Озодлик, полагоним.

Химоянг деб она қушга,
Сор Бургутга айланаман!
Гоҳи қушга, гоҳ бехушга
Ёнап ўтга айланаман!

Бир қанотим туташади –
Жанингларнинг Ҳавосига
Шамолимдан ўт туташди –
Фанимларнинг дунёсига.

Иғволарга учма, элим,
Ўзлигингдан кечма, элим,
Дилинг – кондир, Ҳудойники,
Ёвларнинг очма, элим!

Ўз қавмини сотган зотлар,
Қалбининг тиг отган зотлар,
Қабоҳатта ботган зотлар –
Иғвосига учма, элим.

Қабр тошда ой рамзини
Ўчирган суллоҳлар тирик!
«Боқиманда» деб, қамчисин
Ўйнаттан гумроҳлар – тирик!

Рамакдажон бўлган онам,
Йиғлаб турб кулаган онам,
Билиб-бўлмай саждагоҳин
Ўтихона қилган онам,

Етса – моли, етмаса жон –
Садқа қилган келса меҳмон,
Одамижон, моҳитобон,
Элим, иғволарга учма!

Давра курб, кўр тўкиб юр,
Лабзингдан новвот, дур тўкиб юр,
Хар қадамда нур экиб юр,
Турли фатволарга учма!

Муқаддас Ҳаж сафаридан
Кўнгил ийиб, дийда борон,
«Шукр» учди лабларингдан,
Қадамнинг унди район.

Сен саловат айтдинг, ё раб,
Тўқиз фалак жўринг бўлди,
Юрагинга имон сўраб,
Озодлик тақдиринг бўлди.

Озодликнинг илдизлари
Сенинг минг бир жонингда-ку!
Хурриятнинг юлдузлари
Қўзларинг – осмонингда-ку!

Етмиш икки томирингда
Қайта ёнган эркингда ул!
Навоийда, Темурингда,
Кундан иссиқ кўркингда ул!

Кавакларда гимирлаган
Лоши манкурлар – унга ёв!
Чархлондай қимирлаган
Бедин, бекортлар унга ёв.

Аёлманд эл, саф-саф бўлиб,
Дурга тўла садаф бўлиб,
Гуллаб, баҳор тараф бўлиб –
Қанотингта кирап ёшли.

Ойдин ҲОЖИЕВА,
Ўзбекистон халқ шоири

НАЗМ, НАСР

Ўзбекистон Ёзувчилар узоши маси ўзмани маси билан

Боши 1-бетда

Муайян турғулуси худ менингдур,
мисрларини мутола қылганимиз сайн қайта ва қайта амин бўламиз.

Алишер Навоий ҳазратлари ўзининг орифона ботиний дунёсига сўз билан илоҳий ҳайкал кўрган. Ҳайкалтошлар шоирнинг мазкур ҳайкални ҳайбатини унинг ташки киёфаси тарзида акс этириши ҳам орезу қиласдилар ва ўзларининг бу оруз-умидларини ўтган асрда турил бир алоғозлар рўёбга чикардилар. Шеърятнинг бундай «кўй билан тиклаб бўймас» ҳайкални кад ростлатишга Навоий шахри ҳам ҳозирлик кўрмоқда. Ҳайкалтошлар, умуман, бутун мажмуми ижодкорларининг бутун фикру зикир, ўй-ҳаёллари шунга қаратилганни, келажакда бу масканини зиёрат қылганлар кўнглида Навоий меросини мутола қилишга иштиёни янада кучайсан, Навоий меросини мутола қилишга кўнглида эса ба мажмумани зиёрат қилишга ихолос пайдо бўлсин. Ана шундагани шоирнинг:

**Эй Навоий, ўч гулшаннинг сенингдек күшнаво
Булбули йўқ эрканин шохи сухандонимга айт,** –
деб битган фахриясининг шукухли садоси жаранглайдиган бўлади.

Навоийликлар ўз шаҳарларини мамлакатимизнинг энг кўркам, энг дуркун шаҳарларидан деб биладилар. Ҳақиқатан ҳам бу ерда бундай этилган бири-биридан расо ахойб инволар, истироҳат боғлар, маданият масканлари анча-мунча шаҳарлардай йўқ. Айниска, шаҳарнинг кок марказида ойнайдай ҳайкалб өтган кўлни айтмайсизми?! Ном кўйилмаган экан. «Ойнакўй» дедик бириким, «ҳархозузы» деди ким бирор. Босха тақлиф бўйманинг, ҳархалай Ойнакўй маъзуллайдай тақлиф.

Биз шу ерда, айнан Ойнакўй соҳилда Сайд Муҳаммад Баҳовутдин билан таъиинчик. Ислим ҳам, ўзи ҳам шундайдай, аммо беш яшар гўдакдан ҳазрат Навоийни тингладик...

Ҳаётлар ичра Ватан тутса Навоий нетонг...

Яхшилари, меҳрибонлари, ҳазрати Инсонлари кўп экан шаҳарининг, бунга кўй бор амин бўйдик...

Ҳазрат Навоийнинг таваллуд кунларини муносиб кутиб олишига ҳозирланётган навоийликларнинг кўнгли ҳиммат, билаги гайрат билан тўла.

Биз буни қаेरда бўлмайлик билиб, ҳис этиб турдик. Кучалар бўйлаб жуда кўллаб янги боғ ва хиёбонлар бунёд этилаётганинни кўриб куондик.

Шаҳарнинг кок ўтасида, ўша чайқалиб өтган кўл атрофида жуда гўзлаб барпо этилаётганинни кўриб, яшнаб ўсмокда.

Богининг бир ёнида «Сабай сайдёр», мисоли этии сайдерадек, этии фаввора бунёд этилоқиди. Бира бирордан бетакор, уста меъмор кўллар билан ороланётган бу гўзл фавворалар тез кунда улуғ шоирноми билан аталаётган шаҳар кўркига бўлиб тушмоги аниқ. Кўчанинг бошида, ботга кираверишида ҳазрат Навоий бобомизнинг улуғи ва сабобати ҳайкални кад ростламоқда. Унинг атрофида курилалашган очик осмон остидаги амфитеатр кўрилалашсанда эса адабий анжуманлар учун, шоир ҳайкални пойда ўтадиган шеврейлар учун кўркм бир маскан бўлаётгандар. Бундай ўзига хос бетакор мъеморий ансамблнинг биринчи бор Навоий шаҳрида курилалётганинни улуғ шоирнинг бўлган юқас эктиримосин изфодасиди.

Ана шу гўзл мъеморий ишноту курувчилари билан субхатлашдик.

Нурота шаҳридан келганмиз, – деб ҳикоя қилади катта уста Файзулла Жумаев. – Навоий бобомиз тўйига таърифидан мажмусиши ўтлаётган шоирнинг бўлиб тушмоги аниқ. Кўчанинг бошида, ботга кираверишида ҳазрат Навоий бобомизнинг улуғи ва сабобати ҳайкални кад ростламоқда. Унинг атрофида курилалашсанда эса адабий анжуманлар учун, шоир ҳайкални пойда ўтадиган шеврейлар учун кўркм бир маскан бўлаётгандар. Бундай ўзига хос бетакор мъеморий ансамблнинг биринчи бор Навоий шаҳрида курилалётганинни улуғ шоирнинг бўлган юқас эктиримосин изфодасиди.

Ана шу гўзл мъеморий ишноту курувчилари билан субхатлашдик.

Нурота шаҳридан келганмиз, – деб ҳикоя қилади катта уста Файзулла Жумаев. – Навоий бобомиз тўйига таърифидан мажмусиши ўтлаётган шоирнинг бўлиб тушмоги аниқ. Кўчанинг бошида, ботга кираверишида ҳазрат Навоий бобомизнинг улуғи ва сабобати ҳайкални кад ростламоқда. Унинг атрофида курилалашсанда эса адабий анжуманлар учун, шоир ҳайкални пойда ўтадиган шеврейлар учун кўркм бир маскан бўлаётгандар. Бундай ўзига хос бетакор мъеморий ансамблнинг биринчи бор Навоий шаҳрида курилалётганинни улуғ шоирнинг бўлган юқас эктиримосин изфодасиди.

Ана шу гўзл мъеморий ишноту курувчилари билан субхатлашдик.

Нурота шаҳридан келганмиз, – деб ҳикоя қилади катта уста Файзулла Жумаев. – Навоий бобомиз тўйига таърифидан мажмусиши ўтлаётган шоирнинг бўлиб тушмоги аниқ. Кўчанинг бошида, ботга кираверишида ҳазрат Навоий бобомизнинг улуғи ва сабобати ҳайкални кад ростламоқда. Унинг атрофида курилалашсанда эса адабий анжуманлар учун, шоир ҳайкални пойда ўтадиган шеврейлар учун кўркм бир маскан бўлаётгандар. Бундай ўзига хос бетакор мъеморий ансамблнинг биринчи бор Навоий шаҳрида курилалётганинни улуғ шоирнинг бўлган юқас эктиримосин изфодасиди.

Ана шу гўзл мъеморий ишноту курувчилари билан субхатлашдик.

Нурота шаҳридан келганмиз, – деб ҳикоя қилади катта уста Файзулла Жумаев. – Навоий бобомиз тўйига таърифидан мажмусиши ўтлаётган шоирнинг бўлиб тушмоги аниқ. Кўчанинг бошида, ботга кираверишида ҳазрат Навоий бобомизнинг улуғи ва сабобати ҳайкални кад ростламоқда. Унинг атрофида курилалашсанда эса адабий анжуманлар учун, шоир ҳайкални пойда ўтадиган шеврейлар учун кўркм бир маскан бўлаётгандар. Бундай ўзига хос бетакор мъеморий ансамблнинг биринчи бор Навоий шаҳрида курилалётганинни улуғ шоирнинг бўлган юқас эктиримосин изфодасиди.

Ана шу гўзл мъеморий ишноту курувчилари билан субхатлашдик.

Нурота шаҳридан келганмиз, – деб ҳикоя қилади катта уста Файзулла Жумаев. – Навоий бобомиз тўйига таърифидан мажмусиши ўтлаётган шоирнинг бўлиб тушмоги аниқ. Кўчанинг бошида, ботга кираверишида ҳазрат Навоий бобомизнинг улуғи ва сабобати ҳайкални кад ростламоқда. Унинг атрофида курилалашсанда эса адабий анжуманлар учун, шоир ҳайкални пойда ўтадиган шеврейлар учун кўркм бир маскан бўлаётгандар. Бундай ўзига хос бетакор мъеморий ансамблнинг биринчи бор Навоий шаҳрида курилалётганинни улуғ шоирнинг бўлган юқас эктиримосин изфодасиди.

Ана шу гўзл мъеморий ишноту курувчилари билан субхатлашдик.

Нурота шаҳридан келганмиз, – деб ҳикоя қилади катта уста Файзулла Жумаев. – Навоий бобомиз тўйига таърифидан мажмусиши ўтлаётган шоирнинг бўлиб тушмоги аниқ. Кўчанинг бошида, ботга кираверишида ҳазрат Навоий бобомизнинг улуғи ва сабобати ҳайкални кад ростламоқда. Унинг атрофида курилалашсанда эса адабий анжуманлар учун, шоир ҳайкални пойда ўтадиган шеврейлар учун кўркм бир маскан бўлаётгандар. Бундай ўзига хос бетакор мъеморий ансамблнинг биринчи бор Навоий шаҳрида курилалётганинни улуғ шоирнинг бўлган юқас эктиримосин изфодасиди.

Ана шу гўзл мъеморий ишноту курувчилари билан субхатлашдик.

Нурота шаҳридан келганмиз, – деб ҳикоя қилади катта уста Файзулла Жумаев. – Навоий бобомиз тўйига таърифидан мажмусиши ўтлаётган шоирнинг бўлиб тушмоги аниқ. Кўчанинг бошида, ботга кираверишида ҳазрат Навоий бобомизнинг улуғи ва сабобати ҳайкални кад ростламоқда. Унинг атрофида курилалашсанда эса адабий анжуманлар учун, шоир ҳайкални пойда ўтадиган шеврейлар учун кўркм бир маскан бўлаётгандар. Бундай ўзига хос бетакор мъеморий ансамблнинг биринчи бор Навоий шаҳрида курилалётганинни улуғ шоирнинг бўлган юқас эктиримосин изфодасиди.

Ана шу гўзл мъеморий ишноту курувчилари билан субхатлашдик.

Нурота шаҳридан келганмиз, – деб ҳикоя қилади катта уста Файзулла Жумаев. – Навоий бобомиз тўйига таърифидан мажмусиши ўтлаётган шоирнинг бўлиб тушмоги аниқ. Кўчанинг бошида, ботга кираверишида ҳазрат Навоий бобомизнинг улуғи ва сабобати ҳайкални кад ростламоқда. Унинг атрофида курилалашсанда эса адабий анжуманлар учун, шоир ҳайкални пойда ўтадиган шеврейлар учун кўркм бир маскан бўлаётгандар. Бундай ўзига хос бетакор мъеморий ансамблнинг биринчи бор Навоий шаҳрида курилалётганинни улуғ шоирнинг бўлган юқас эктиримосин изфодасиди.

Ана шу гўзл мъеморий ишноту курувчилари билан субхатлашдик.

Нурота шаҳридан келганмиз, – деб ҳикоя қилади катта уста Файзулла Жумаев. – Навоий бобомиз тўйига таърифидан мажмусиши ўтлаётган шоирнинг бўлиб тушмоги аниқ. Кўчанинг бошида, ботга кираверишида ҳазрат Навоий бобомизнинг улуғи ва сабобати ҳайкални кад ростламоқда. Унинг атрофида курилалашсанда эса а

СУЗ — ЁШ ИЖОДКОРЛАРГА

Шукур ЖАББОР

Ошиғинган десам.
Дунё сенга қиморми
Ошик ўйнамасман, деди.

Бўйгининг бўйлай, дедим
Ўсма бўлиб ўсадирман
Қошинига кўясан деб.

Деди: бок, ой қошимга
Ўсма эмас, осмонда
Юлдузлар сугорадир.

Айрилиқдан сарғариб
Хинога айландим-ку
Қулингта суртасан деб

Деди: ол бармоғим
Ўзи яшнайди, қара,
Хинодан хира торттай.

Дедим: кўп кўйидирдинг,
Куқун бўлдим сурмадай,
Кўзингта сурасан ҳали.

Кўзингта сурсам сени
Оғирлашар кипрингим,
Қабогим ёпилар, деди.

Дедим: сочинг алнга
Кўлними кўйидирдинг-ку,
Кўлнимни сўраб келсан.

Деди: кўйган кўлга шунчалик,
Менинг илкимга еттай
Факат дили кўйғандар...

ОЙИННИСО

Ўсиб бораверса бу йўллар,
Ўсиб бораверса бу йўллар.
Худди шундай бўлса
Колган ҳаммаси.
Худди шундай бўлса...
Ичаверсам нафасинг титраб,
Тини кетаверса кўзларим,
Оғим, кўзларим шалвираб
Бўлмаса бирорта йикилар жойим
Кўксингдан бошқа.

Биласанми, жоним юрагинг
Куломигма айтмоқда алла.
Ва ниҳоят айтмоқда алла.
Ўс-иб бо-ра-вер-са...

Осмонни қушибди не-не шоирлар,
Мажнунлар саҳордан тоидилар кўним,
Сувга-да ошиқ Тохирлар —
Мен қайга кетайин, севгилим.

Кимдир юлдуз терди маъшуқасига,
Кимдир ясаб берди ойдан тиллақаш.
Дунё ҳади эти бир қарошига —
Севгилим, топиб бер менга ёрилтош.

Дилноза БЕГИМ

ИЧОН

Ҳаёл олиб кетар Қашқадарёга,
Хижроннинг кўлларин ушлайди тушим.
Тунларим бекиниб шоҳи-ҳёга,
Шарпасин келтирас бахтимнинг куши.

Кишлогоимнинг кекса мажнунтолининг,
Кўйлаги тебратар муҳаббатимни.
Ўтиб кетаётган йигирма бирнинг,
Баҳори ўғирлар ҳаловатимни.

Пурвиқор тоғларим берган товуши,
Табассум илиниб хониш қиласи.
Кумуш ёртак айтган севги болиши,
Аллалаб руҳимни ёниш қиласи.

Ковушини ечиб кўяди армон,
Садқа бўлар унга кўзим ёғирни.
Софигич сўроқларга айлади курбон:
Кутмоқда-ку, сени ҳамроҳ тақдири.

Хайкириб оқаман шалола каби,
Меҳр мактубига бўлиб малика.
Багрим осмони шул дугоналарни —
Чорлайман мафтункор лола сайлига.

Садоқатнинг тиги кўксимда ишон,
Сочларим торида ишқинг ноласи.
Алишасман сени дурларга ишон,
Содда юрагимнинг ошиқ боласи.

Қайга кетмай,
кўзларини қадайди осмон.
Бундаги еллар
ўйнинг тушади
елкалариди.
Узилган япроқлар,
қитиқлаб ётади
оёқларимни.
Сиз узоқдан қарайиз мэнга...
Хозир... кўзларимни юмаман
ва ҳамма нарса тугайди.

Котиби...
суратга айланар дунё.
Кўксимга кўниб ўтган
лаҳзалик нафас
суғуриб кетади жонимни.
Хозир... кўш қуляди
ва ҳаммаси тугайди.
Сиз узоқда қолосиз энди...

Сайера ХУДОЙНАЗАРОВА

Отам раҳматли "Кимки
бу сенинг ишинг, бу менинг
ишиш, дедим, ундан яши-
лик кутма", дер эдилар. Бил-
ганини билганича айтиб,
бильмаганини сўраб ўрганиб
юргана саса "Баракала", деб
кўярдилар. Мен ҳам қаридим,
картайдим. Энди менинг эса
бильмаса ҳам билгандай иши
тутиб, кўйидан кельмаса ҳам
бильмомлини килиб юрган
айрим кимсаларни кўрсан
жоним оғриди, виждиним
кўйналади.

Мен сизга билганини эл-
дан аямай табтиб, оддигина
инсоннинг эътибори билан
кўзларга малхам бўлиб ном
коғозин бир вран қизимиз
хакида иккى ҳикоя айтиб бер-
мокниман.

Ҳеч ким қасал бўлмасин
экан. Айниска, хозиринг пайт-
да. Касалингиз ёнгил бўлса,
исик килиб, оқми сурб ир
имкон килиш мумкин, аммо
оғирроқ дардга чалинсангиз
борими... Дўйтилар дардин-
гизни топа косалар яшиш...
Аммо байзан малакасизлик,
укусизлик, ўз қасбига лаъқат-
сизлик, ҳатто таъмоглирлик
каби иллатларнинг шифор-
лар орасида ҳам учраб тури-
ши бор ган экан.

Ўзинцилоқлик Асилбек
ака салбимаса кампирдан
жудо бўлиб қолар эди. Бахри-
нико аянинг тоби кочиб ка-

салхонага тушгач, ҳакимлар
қўришиб, "Ошкозонда яллиғ-
нинг бор", деб ўз кунлар
даволашни. Кетган дарор-
домун "чопди-чопди"га қанча
маблағ сарф бўлганини бир-
ров сўрамайди. Бирок бемор-
иҳоннинг аҳволи ёмон бўлса
бўлди, яхши томонга ўзгарами-
нини дейсиз? Қайтага
энди ун тун фуфлай бошлиди.

Ўша тун Бахринисо ага
жуда кийналди. Назаридан, бу-
нина инак-чарвони оғиздан оти-
либ чиқиб кетади.

Оғиздан отилган кондан
хаммалар кип-
кизил бўлди. То-
хамишлар ха-
бар топганича хона эшиги ол-
дига сурдарилиб келиб йикил-
ди.

Ўша оқшом навбатчилик-
ни килаётган врач Зубайда Зики-
рева тезлик билан беморга
тиббий ёрдам ташкини ши-
тишни юбди, ўринга ёткизиб
муолажалар килид. Туни
билан мижхоза косалик
тарихи"ни вақралди. У
"гастрит" ташкинин ўқидио,
унинг нотиги белгилангани-
ни, буориглан "волтарен" —
конни суюлтируви дори му-
олажаси беморининг айни
холатиди бутунлай мумкин
заслиги; ҳатто ҳалолати
тасаррүти этишини, бугунги кон-
кусиш андан шунинг оқибати-
да рўй берганлигини тушуниб

етди. Беморнинг барча холат-
лари ё "жигар цирроз" иёни
"ошкозон ўсмаси" касаллик-
ларидан дарак беради. Бор
фиқрини хотинининг теласи-
да парвона бўлиб турган
Асилбек аҳволи айтид. "Опани
тезлик билан Тошкентга,
кўкрак қафаси жаррохлиги
институтига олиб бориши ке-
рап, бундай касалларнинг энгил-
фор маркази ўша жой", деб
юриди.

Холниса қалтироқ бир
холатда, кўз боши шишид,
тимисиз кайт қилишдан ши-
коят килиб, касалхонага туш-
ди. Кайси бир барака топгур
шифокор кўриб "гастрит" деб
ташкини ўтириб келиб, "ошкозони
ва ҳаммаси тугайди.

Холнисанни ўтириб келиб
беморнинг умр йўлдоши

ни айтди. Беморнинг боши-
да гумонимча ёки ўсимта ёки
жуда утириш шамалаш бор,
деб тахмин килган эдим.

— Шу ахволда ётаверса
яник кунда болаларим-
ни ардоқлаш келгани, ўзи
билими, тажрибаси, лаъқати
билинин ўтиришни юзлаб, минг-
лаб беморларнинг жонига оро-
кирган, дардига малҳам топ-
ганинг рост. Қосим Тошбоеv,
Шавкат Эгамзаров, Саломат
Тўраева, Асад Соинизаров,

Махмуд Азимов, Холиқ Курбо-
нов, Берди Файбуллаев каби

кўзларни юзлаб, минг-лаб
беморларнинг жонига оро-
кирган, дардига малҳам топ-
ганинг рост. Қосим Тошбоеv,
Шавкат Эгамзаров, Саломат
Тўраева, Асад Соинизаров,

Махмуд Азимов, Холиқ Курбо-
нов, Берди Файбуллаев каби

кўзларни юзлаб, минг-лаб
беморларнинг жонига оро-
кирган, дардига малҳам топ-
ганинг рост. Қосим Тошбоеv,
Шавкат Эгамзаров, Саломат
Тўраева, Асад Соинизаров,

Махмуд Азимов, Холиқ Курбо-
нов, Берди Файбуллаев каби

кўзларни юзлаб, минг-лаб
беморларнинг жонига оро-
кирган, дардига малҳам топ-
ганинг рост. Қосим Тошбоеv,
Шавкат Эгамзаров, Саломат
Тўраева, Асад Соинизаров,

Махмуд Азимов, Холиқ Курбо-
нов, Берди Файбуллаев каби

кўзларни юзлаб, минг-лаб
беморларнинг жонига оро-
кирган, дардига малҳам топ-
ганинг рост. Қосим Тошбоеv,
Шавкат Эгамзаров, Саломат
Тўраева, Асад Соинизаров,

Махмуд Азимов, Холиқ Курбо-
нов, Берди Файбуллаев каби

кўзларни юзлаб, минг-лаб
беморларнинг жонига оро-
кирган, дардига малҳам топ-
ганинг рост. Қосим Тошбоеv,
Шавкат Эгамзаров, Саломат
Тўраева, Асад Соинизаров,

Махмуд Азимов, Холиқ Курбо-
нов, Берди Файбуллаев каби

кўзларни юзлаб, минг-лаб
беморларнинг жонига оро-
кирган, дардига малҳам топ-
ганинг рост. Қосим Тошбоеv,
Шавкат Эгамзаров, Саломат
Тўраева, Асад Соинизаров,

Махмуд Азимов, Холиқ Курбо-
нов, Берди Файбуллаев каби

кўзларни юзлаб, минг-лаб
беморларнинг жонига оро-
кирган, дардига малҳам топ-
ганинг рост. Қосим Тошбоеv,
Шавкат Эгамзаров, Саломат
Тўраева, Асад Соинизаров,

Махмуд Азимов, Холиқ Курбо-
нов, Берди Файбуллаев каби

кўзларни юзлаб, минг-лаб
беморларнинг жонига оро-
кирган, дардига малҳам топ-
ганинг рост. Қосим Тошбоеv,
Шавкат Эгамзаров, Саломат
Тўраева, Асад Соинизаров,

Махмуд Азимов, Холиқ Курбо-
нов, Берди Файбуллаев каби

кўзларни юзлаб, минг-лаб
беморларнинг жонига оро-
кирган, дардига малҳам топ-
ганинг рост. Қосим Тошбоеv,
Шавкат Эгамзаров, Саломат
Тўраева, Асад Соинизаров,

Махмуд Азимов, Холиқ Курбо-
нов, Берди Файбуллаев каби

кўзларни юзлаб, минг-лаб
беморларнинг жонига оро-
кирган, дардига малҳам топ-
ганинг рост. Қосим Тошбоеv,
Шавкат Эгамзаров, Саломат
Тўраева, Асад Соинизаров,

Махмуд Азимов, Холиқ Курбо-
нов, Берди Файбуллаев каби

кўзларни юзлаб, минг-лаб
беморларнинг жонига оро-
кирган, дардига малҳам топ-
ганинг рост. Қосим Тошбоеv,
Шавкат Эгамзаров, Саломат
Тўраева, Асад Соинизаров,

Махмуд Азимов, Холиқ Курбо-
нов, Берди Файбуллаев каби

кўзларни юзлаб, минг-лаб
беморларнинг жонига оро-
кирган, дардига малҳам топ-
ганинг рост. Қосим Тошбоеv,
Шавкат Эгамзаров, Саломат
Тўраева, Асад Соинизаров,

Махмуд Азимов, Холиқ Курбо-
нов, Берди Файбуллаев каби

кўзларни юзлаб, минг-лаб
беморларнинг жонига оро-
кирган, дардига малҳам топ-
ганинг рост. Қосим Тошбоеv,
Шавкат Эгамзаров, Саломат
Тўраева, Асад Соинизаров,

Махмуд Азимов, Холиқ Курбо-
нов, Берди Файбуллаев каби

кўзларни юзлаб, минг-лаб
беморларнинг ж